

Omgevingsaanpak Prins Alexanderplein

Stadsproject Prins Alexanderplein en omgeving

juli 2023

Introductie

In dit beknopte verslag hebben we de belangrijkste resultaten en opbrengst uit de participatie over het Voorlopig Ontwerp van het Prins Alexanderplein opgenomen. Het College van B&W heeft het Voorlopig Ontwerp voor het plein op 20 december 2022 vrijgegeven voor participatie. In dit kader hebben we een aantal verschillende activiteiten georganiseerd met de focus op de dialoog met de gebruikers van het plein: werknemers, reizigers, studenten, winkelend publiek, bezoekers en anderen.

We hebben specifieke doelgroepen (kinderen, professionele partners, gebruikers en omwonenden) gesproken over het Voorlopig Ontwerp. In dit document hebben we kort de resultaten en conclusies per activiteit benoemd. Op basis hiervan trekken we een aantal hoofdconclusies en aanbevelingen voor de verdere uitwerking.

Gemeente Rotterdam:

Mustapha Bouchrit – projectmanager Alexanderplein
Hanneke Burggraaff – communicatieadviseur Alexanderplein
Csaba Zsiros – landschapontwerper Prins Alexander
Maaïke van der Horst – projectsecretaris Alexanderplein

UUM | Unlimited Urban Management:

Edwin van Uum – procesmanager/planoloog
Koen Vermeulen – stedenbouwkundige
Esther de Winter – planoloog

Het voorlopig ontwerp van het Prins Alexanderplein

Bepanting

Plantvakken

Pleinver

Pleinverrijen

Evenementen

Woningontwerp

Conclusies (1) over fysieke inrichting

1. **Vergroening is goed! Geef ook het beheer genoeg aandacht**

Unaniem steun voor groene uitstraling, maar zorgen over beheer en onderhoud van het plein. Angst voor ongedierte, zwerfvuil en hangjongeren en daklozen.

2. **Een écht icoon mist als identiteitsdrager voor het 'Hart van Oost'**

Ontwerp is nog teveel 'buurtplein' en mist de stedelijke uitstraling van een 'Hart van Oost' voor 90.000 inwoners. Voeg een sterk icoon toe!

3. **Ontwerp ook praktische zaken: afvalpunten, verlichting en openbare toiletten**

Alledaagse zaken bepalen de kwaliteit van het plein: voldoende afvalpunten, goede verlichting, sociaal veilige zichtlijnen, watertappunten en openbare toiletten.

4. **Logistiek voor en rondom het station moet verbeteren**

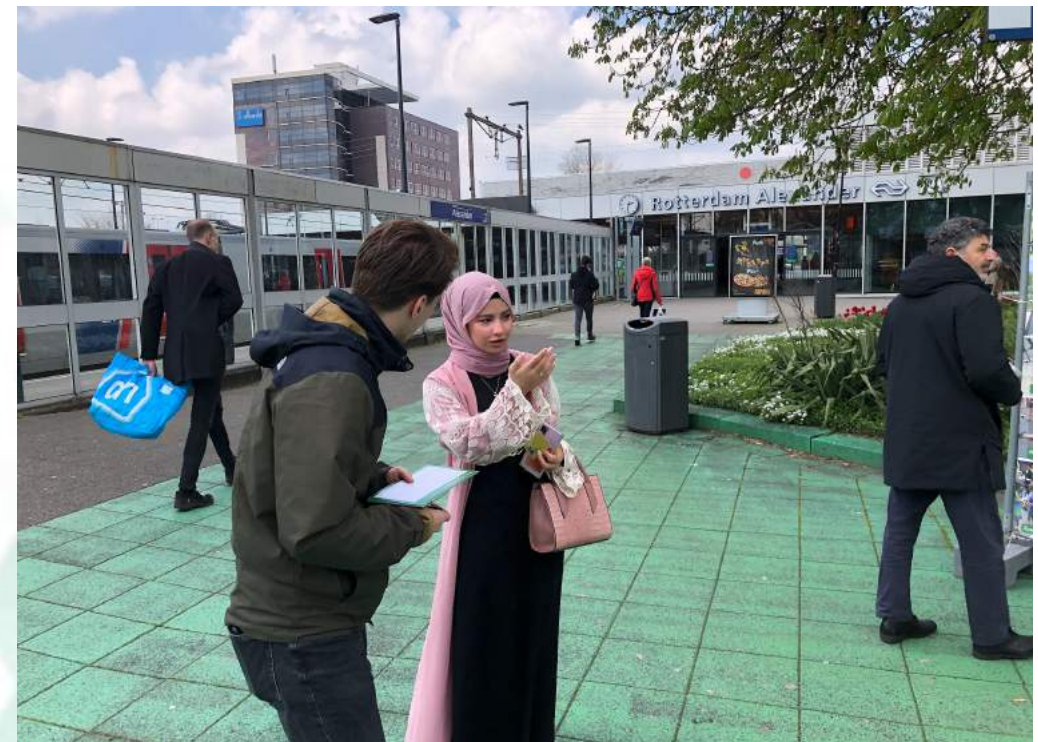
Bevoorrading van winkels en materialen voor het station gaan met grote draaicirkel over het nieuwe plein. Ontwerp alternatief zonder vrachtwagens over het plein.

5. **Meer aandacht voor ontmoeting en mogelijkheden hiervoor (tafels, wifi)**

Waardering voor zitranden op de beplantingseilanden, maar bedenk dat mensen ook bij elkaar willen zitten. Zorg voor oplaadpunten en wifi in het straatmeubilair.

Conclusies (2) over activiteiten en gebruik

1. **Kijk goed naar de factor tijd: herfst en winter en 's avonds na sluitingstijd**
Groen oogt goed in de zomer, maar het is bladloos in herfst en winter. Zorg voor bladdragende beplanting. En hoe is het pleingebruik na sluiting van de winkels?
2. **Activeer publiek gebruik van de plinten en maak een strategie hiervoor**
Zorg voor publiektoegankelijke functies op de begane grond van omringende gebouwen. Kansen voor maatschappelijke functies. Werk samen met ontwikkelaars.
3. **Zorg voor samenhang in programmering van het plein: maak een agenda!**
Er zijn allerlei ideeën voor meer reuring: van kunst- en kerstmarkt, vintage, muziek tot kleine evenementen. Breng hierin samenhang en communiceer met één agenda.
4. **Voorkom overlast door andere gebruikers door slimme inrichting**
Er zijn zorgen over overlast van fietsen en scooters en over geluidsoverlast en verstoring door evenementen. Kijk naar slimme positionering voor minder overlast.
5. **Stimuleer placemaking en placetesting met stadmakers**
Maak gebruik van tijdelijke culturele initiatieven en manifestaties om het plein 'in de hoofden en harten' te krijgen. Stimuleer culturele organisaties en stadmakers.

Activiteiten

1. Partneroverleg

Op 12 april 2023 vond het partneroverleg voor het Prins Alexanderplein plaats. Partners van het plein kwamen samen om in gesprek te gaan over het Voorlopig Ontwerp: wat betekent het ontwerp voor hun vastgoed, klanten en organisatie?

2. Pleindagen en briefkaarten

Op 12 april en 21 april 2023 hebben we twee pleindagen georganiseerd. We voerden spontane gesprekken op straat met omwonenden, winkelend publiek, werknemers, leerlingen en anderen. Gebruikers konden ook briefkaarten invullen en insturen.

3. Kinderworkshop

Op 22 maart 2023 vond de 'Polderworkshop' plaats met kinderen uit het Lage Land. Op deze tekenmiddag waren we te gast bij de Speeltuinvereniging Het Lage Land en haalden we met kinderen uit de wijk ideeën op voor het nieuw te maken speeltoestel – 'het Polderbeest' – op het Prins Alexanderplein.

4. Gemeentepeiler

In de periode van 30 april t/m 15 mei hebben we de Gemeentepeiler ingezet om omwonenden digitaal te bevragen over het ontwerp voor het Prins Alexanderplein.

Gemeente
Rotterdam

UUM
UNLIMITED URBAN MANAGEMENT

1. Partneroverleg

Woensdag 12 april 2023

Partneroverleg met eigenaren en
kantoorgebruikers en organisaties

Gemeente
Rotterdam

Partneroverleg

Wat hebben we opgehaald:

Vergroening en inrichting: Positieve reacties op het groene ontwerp. Met name de eigenschappen van het polderlandschap die terugkomen en de groene verblijfsplekken oogsten waardering. Wel zijn er zorgen over onderhoud, ongedierte en afval bij de lage plantvakken.

Qua aantrekkelijkheid van het groen werd om aandacht gevraagd voor de situatie in de winter en bij nat weer. Zodat het plein jaarrond aantrekkelijk is.

Ook vroeg men aandacht voor de identiteit van het plein: het is het stadsplein voor heel Oost i.p.v. een groen buurtplein.

Programmering: Men mist een centraal brandpunt als eerste logische, aangewezen plek voor evenementen. Richt het plein 'flexibeler' in, zodat het plein mee kan groeien met haar potentie. Er is behoefte aan uitwerking hoe de inrichting werkt voor diverse typen evenementen. Doe zgn. botsproeven tussen de programmering en de inrichting.

Logistiek: Over de logistieke route is discussie over de veiligheid van voetgangers en fietsers waar vrachtauto's de fietsrijbaan twee keer zullen kruisen. Hier werd extra aandacht voor gevraagd. Het fietsen en fietsparkeren buitenom het plein leiden is verder positief ontvangen.

Partneroverleg

Hoofdconclusies:

Identiteit:

- **Maak van het plein een eyecatcher op stadsniveau**

Groen:

- **Vergroenen is goed, laat het Polderlandschap terugkomen!**
- **Let extra goed op het onderhoud, ongedierte en afval**
- **Ontwerp het plein jaarrond – laat zien hoe het er in de winter uit ziet**

Programmering:

- **Het ontbreekt aan een centraal brandpunt op het plein**
- **Richt het plein flexibel in zodat het kan 'meegroeien' met evenementen**
- **Maak 'botsproeven' om evenementen te testen met dit ontwerp**

Logistiek:

- **Veiligheid van fietsers en wandelaars niet goed gewaarborgd rondom het station**
- **Fietsen en het parkeren van fietsen buitenom het plein is goed!**

Gemeente
Rotterdam

UUM
UNLIMITED URBAN MANAGEMENT

2. Pleindagen

Woensdag 12 april en vrijdag 21 april 2023

Portretten van straatgesprekken met gebruikers van het plein

Pleindagen

Briefkaarten: naast de portretten, haalden we input op door briefkaarten te verspreiden op het plein aan de gebruikers, die zij gratis aan de gemeente konden toesturen.

Hoe zou u het groen willen gebruiken?

Schrijf hier uw antwoord op...

*Wij zien liever de fietsen weg.
de basen weg dat kan slaap plaatsen
voor zwervende WAT RAINDE VOOR
Hein en en drinken.
Gopen tot 2000 uur 2 voor kinderen
een 1500 man*

Bijvoorbeeld:

- Mool om naar te kijken
- Picknicken en ontmoeten op bankjes bij het groen
- Sporten en spelen voor kinderen: kruipen door paadjes en natuur ontdekken
- Rustig in de schaduw zitten
- Langs wandelen
- Ik zou dit groen niet gebruiken
- Anders, namelijk...

CENTRAAL INFORMATIEBEHEER
REG.NR.: 18 APR. 2023
ROUTE: KOPIE
Gemeente Rotterdam

Wat voor kleinschalige evenementen zou u willen zien op het plein?

Schrijf hier uw antwoord op...

*Muziek en optreden
Eten en drinken*

FRANKERING
GECONTROLEERD
R01.230417.000151

REG.NR.: 24 APR. 2023

Postbus 6576
3002AN ROTTERDAM

Bijvoorbeeld:

- Muziek en optredens
- Kunst en cultuur
- Eten en drinken
- Sport en spel
- Anders, namelijk...

Gemeente Rotterdam antwoordnummers
20101/2020 VB
AK-07054505
051825447781
AVART001
RX4KK - #X84050X#00#0000#

Hoe zou u het groen willen gebruiken?

Schrijf hier uw antwoord op...

terrassen

Bijvoorbeeld:

- Moed om naar te kijken
- Picknicken en ontspannen op bankjes bij het groen
- Spelen en spelen voor kinderen knippen door paden en natuur ontdekken
- Rustig in de schaduw zitten
- Lange wandelen
- In zou dit groen niet gebruiken
- Anders, namelijk...

Wat voor kleinschalige evenementen zou u willen zien op het plein?

Schrijf hier uw antwoord op...

ETEN EN DRINKEN
muziek

Bijvoorbeeld:

- Muziek en optredens
- Kunst en cultuur
- Eten en drinken
- Sport en spel
- Anders, namelijk...

Wat voor kleinschalige evenementen zou u willen zien op het plein?

Schrijf hier uw antwoord op...

Elektriciteit.

Bijvoorbeeld:

- Muziek en optredens
- Kunst en cultuur
- Eten en drinken
- Sport en spel
- Anders, namelijk...

Hoe zou u het groen willen gebruiken?

Schrijf hier uw antwoord op...

Picnic bankjes
bloemetjes, meer kleur.

Bijvoorbeeld:

- Moed om naar te kijken
- Picknicken en ontspannen op bankjes bij het groen
- Spelen en spelen voor kinderen knippen door paden en natuur ontdekken
- Rustig in de schaduw zitten
- Lange wandelen
- In zou dit groen niet gebruiken
- Anders, namelijk...

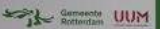
Hoe zou u het groen willen gebruiken?

Schrijf hier uw antwoord op...

Gezelligheid
Toevoegen
- moreca
- zitplekken

Bijvoorbeeld:

- Moed om naar te kijken
- Picknicken en ontspannen op bankjes bij het groen
- Spelen en spelen voor kinderen knippen door paden en natuur ontdekken
- Rustig in de schaduw zitten
- Lange wandelen
- In zou dit groen niet gebruiken
- Anders, namelijk...

Wat voor kleinschalige evenementen zou u willen zien op het plein?

Schrijf hier uw antwoord op...

Meer
evenementen
voor kinderen

Bijvoorbeeld:

- Muziek en optredens
- Kunst en cultuur
- Eten en drinken
- Sport en spel
- Anders, namelijk...

Hoe zou u het groen willen gebruiken?

Schrijf hier uw antwoord op...

- Kleurrijk mozaïk
- Streetart

Bijvoorbeeld:

- Moed om naar te kijken
- Picknicken en ontspannen op bankjes bij het groen
- Spelen en spelen voor kinderen knippen door paden en natuur ontdekken
- Rustig in de schaduw zitten
- Lange wandelen
- In zou dit groen niet gebruiken
- Anders, namelijk...

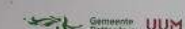
Wat voor kleinschalige evenementen zou u willen zien op het plein?

Schrijf hier uw antwoord op...

Toiletten + plek waar je
kinderen kan laten om zelf
te winkelen (smalland, Ikea idee)

Bijvoorbeeld:

- Muziek en optredens
- Kunst en cultuur
- Eten en drinken
- Sport en spel
- Anders, namelijk...

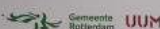
Wat voor kleinschalige evenementen zou u willen zien op het plein?

Schrijf hier uw antwoord op...

FOODTRUCK
Festival

Bijvoorbeeld:

- Muziek en optredens
- Kunst en cultuur
- Eten en drinken
- Sport en spel
- Anders, namelijk...

Wat voor kleinschalige evenementen zou u willen zien op het plein?

Schrijf hier uw antwoord op...

WC op plein

Bijvoorbeeld:

- Muziek en optredens
- Kunst en cultuur
- Eten en drinken
- Sport en spel
- Anders, namelijk...

Wat voor kleinschalige evenementen zou u willen zien op het plein?

Schrijf hier uw antwoord op...

Wat weg moet is de groene en blauwe
bagels geen gezicht. Eten en drinken.
Sport en spel vooral voor de kids veel groen.

Bijvoorbeeld:

- Muziek en optredens
- Kunst en cultuur
- Eten en drinken
- Sport en spel
- Anders, namelijk...

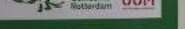
Wat voor kleinschalige evenementen zou u willen zien op het plein?

Schrijf hier uw antwoord op...

klein marktje met zelfgemaakte spijzen

Bijvoorbeeld:

- Muziek en optredens
- Kunst en cultuur
- Eten en drinken
- Sport en spel
- Anders, namelijk...

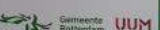
Hoe zou u het groen willen gebruiken?

Schrijf hier uw antwoord op...

Leuke wandelen in de schaduw rusten
Hopelijk ook een Banderie / kerstmarkt.

Bijvoorbeeld:

- Moed om naar te kijken
- Picknicken en ontspannen op bankjes bij het groen
- Spelen en spelen voor kinderen knippen door paden en natuur ontdekken
- Rustig in de schaduw zitten
- Lange wandelen
- In zou dit groen niet gebruiken
- Anders, namelijk...

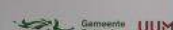
Hoe zou u het groen willen gebruiken?

Schrijf hier uw antwoord op...

ONTSPANNEN en ONTMOEDEN in het
indien nu Bomen en Kunst en Cultuur manifestatie
om tijdelijke expositie ruimte (talrijke ideeën)

Bijvoorbeeld:

- Moed om naar te kijken
- Picknicken en ontspannen op bankjes bij het groen
- Spelen en spelen voor kinderen knippen door paden en natuur ontdekken
- Rustig in de schaduw zitten
- Lange wandelen
- In zou dit groen niet gebruiken
- Anders, namelijk...

Wat voor kleinschalige evenementen zou u willen zien op het plein?

Schrijf hier uw antwoord op...

losse Bankjes zodat
je niet verplicht bent
bij Moreca te zitten

Bijvoorbeeld:

- Muziek en optredens
- Kunst en cultuur
- Eten en drinken
- Sport en spel
- Anders, namelijk...

Wat voor kleinschalige evenementen zou u willen zien op het plein?

Schrijf hier uw antwoord op...

MAakt voor
voorzet!

Bijvoorbeeld:

- Muziek en optredens
- Kunst en cultuur
- Eten en drinken
- Sport en spel
- Anders, namelijk...

Een greep uit de ideeën van de
ingezonden briefkaarten

Gemeente
Rotterdam

Pleindagen

Wat hebben we opgehaald (1):

Groen en inrichting: Voor het vergroenen van het plein is veel steun onder gebruikers. Ze zien verschillende voordelen van het groen, zoals schaduw en een aantrekkelijker plein. In en rond de groene plekken willen gebruikers het liefst ontspannen en ontmoeten. Het is belangrijk om te voorkomen dat er vuil en afval in het groen komt.

Cultuur en evenementen: Op het plein zijn evenementen kansrijk volgens de gebruikers die we spraken. Denk aan kerst- en vintagemarkten, kleine festivals, concerten of kunst. De diversiteit van de evenementen is van belang. Gebruikers van het plein zien de grootste meerwaarde in lokale en kleinschalige evenementen.

Gebruik: Als er meer reuring op het plein komt, zijn openbare toiletten in de buurt handig. Om het ontwerp goed te laten slagen is het voor gebruikers belangrijk dat de plek netjes blijft, bijvoorbeeld door prullenbakken te plaatsen en het onderhoud van het groen goed te organiseren. Jongeren kun je 'sturen' en laten blijven 'hangen' door gratis WiFi en oplaadpunten te combineren met bankjes.

Gemeente
Rotterdam

Pleindagen

Wat hebben we opgehaald (2):

Doelgroep kinderen: Veel gebruikers zien het zitten om plekken voor kinderen te maken op het plein. Dat zorgt namelijk ook voor meer levendigheid. Het idee van de 'bedriegertjes' (waterspuiters) wordt daarbij positief ontvangen door de gebruikers.

Ontmoeten en identiteit: Op het plein zijn zitplekken nu ontworpen om langs de plantvakken te kunnen zitten. Veel gebruikers raden aan om ook zitplekken tegenover elkaar te maken, bijvoorbeeld met een tafel erbij. Zo kun je bij elkaar zitten met drie of meer en een prettig gesprek hebben.

Uitleg over ontwerpkeuzes: De pleindagen boden ook gelegenheid om gebruikers uit te leggen waarom bepaalde keuzes gemaakt zijn. Zo zijn er bijvoorbeeld veel gebruikers die graag een andere invulling van de wand aan de kant van het Alexanderium zouden willen zien, maar dit ligt buiten de handelingsmogelijkheden van de gemeente.

Pleindagen

Hoofdconclusies:

Groen:

- **Vergroening is goed! Schaduw en aantrekkelijke plekken zijn belangrijk.**
- **Gebruik het groen om te ontspannen en ontmoeten**

Evenementen:

- **Zet in op diversiteit van evenementen op het plein**
- **Gebruikers zien meerwaarde in lokale en kleinschalige evenementen**

Gebruik:

- **Meer mensen betekent meer vuilnis, organiseer het onderhoud goed**
- **Maak het aantrekkelijk voor jongeren om te blijven 'hangen'**
- **Voeg openbare toiletten toe rondom het plein**
- **Niet alleen naast elkaar zitten op het plein, maar ook tegenover elkaar**

Overige:

- **Pak de grote grijze wand van het Alexandrium aan**

3. Kinderworkshop

Woensdag 22 maart 2023

Gemeente
Rotterdam

UUM
UNLIMITED URBAN MANAGEMENT

Gemeente
Rotterdam

UUM
UNLIMITED URBAN MANAGEMENT

Kinderworkshop

Wat hebben we opgehaald:

Kleurrijk speeltoestel

Glijden en springen onder speelplek

Speeltoestel als groot beest

Parcour in het beest

Geheime ontdekkingsplekken

Glijbaan naar water element

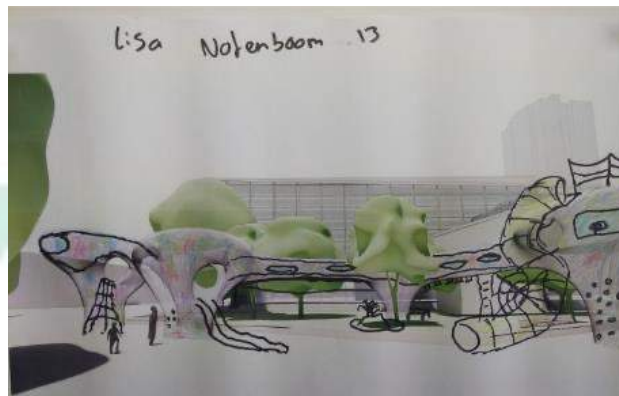

Gemeente
Rotterdam

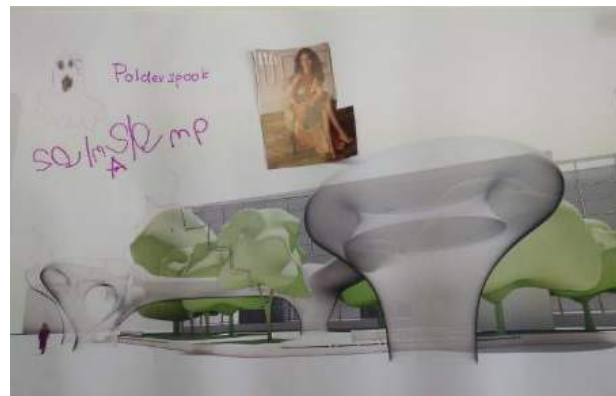
UUM
UNLIMITED URBAN MANAGEMENT

Kinderworkshop

Wat hebben we opgehaald:

Stoere chillplek voor tieners

Spannend en stoer 'polderspook'

Klauterplekken in het beest

Hoge uitkijkplaats

Brede glijbaan en muziektegels

Speelplek onder toestel

Gemeente
Rotterdam

Kinderworkshop

Hoofdconclusies:

Kleur en uiterlijk: De kinderen willen graag een kleurrijk speeltoestel zien. Denk hierbij aan regenboogkleuren of veel roze en paars.

Naam: Verschillende naamsuggesties en thema's kwamen voorbij: Everything rainbow, Polderspook, Super Mario Beest, en Jurassic Park Polderbeest. Hou bij de naam rekening met het 'speelthema' van het Polderbeest.

Speelplekken op en in het Polderbeest: Bovenop het polderbeest werden veel 'eye catchers' gemaakt, zoals een draaimolen, piratenschip, dino's en uitkijkpunt. In het polderbeest tekenden kinderen een ballenbak, (nep)tanden, een chillplek en een parcours. Allerlei kleine spelaanleidingen binnen het grote speelobject.

Speelplekken onder het Polderbeest: Onder het polderbeest kwamen veel speelelementen: een trampoline, muziektégels, een zwembad, glijbanen, maar ook (geheime) ingangen naar het polderbeest die te smal zijn voor ouders en klimrekken.

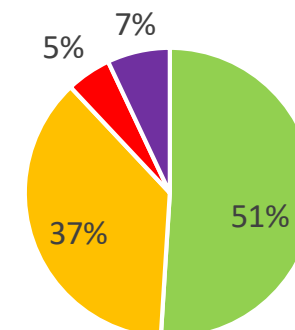
Gemeente
Rotterdam

UUM
UNLIMITED URBAN MANAGEMENT

4. Gemeentepeiler

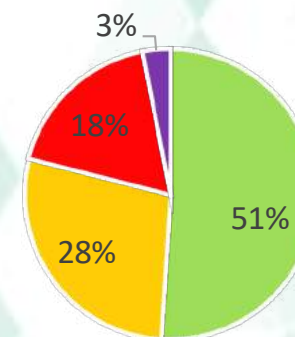
Digitale enquête van 30 april t/m 15 mei; 148 inzendingen

1. U ziet drie illustraties van het voorlopig ontwerp voor het plein. Deze geven samen een beeld van hoe het plein eruit kan komen te zien. Wat is uw eerste indruk?

■ Heel erg mooi. Top! ■ Neutraal
■ Helemaal NIET mooi. ■ Ik weet het (nog) niet

9. In het voorlopig ontwerp zijn fonteintjes opgenomen die op onverwachte momenten water spuiten ('bedriegertjes'). Hiermee kunnen kinderen plezier maken. Vindt u dit een mooie aanvulling voor het plein?

■ Heel erg mooi. Top! ■ Neutraal
■ Helemaal NIET mooi. ■ Ik weet het (nog) niet

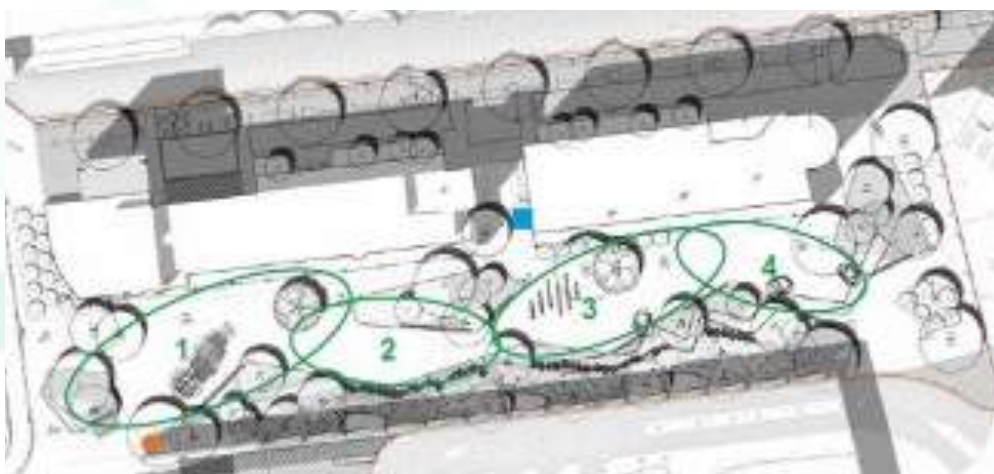
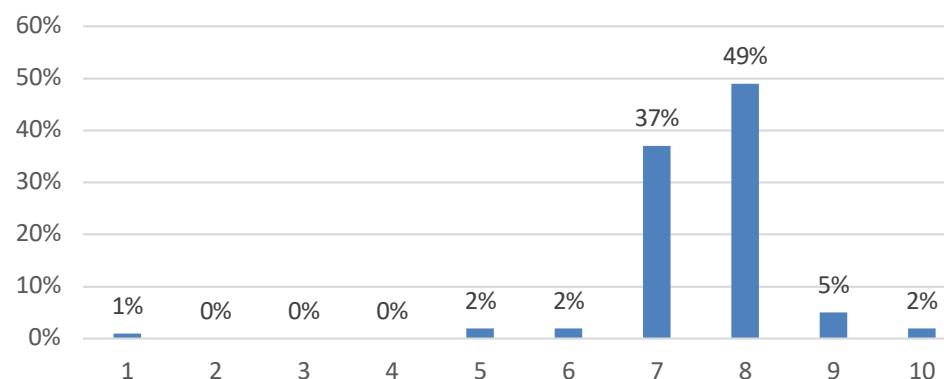
Gemeente
Rotterdam

Gemeentepeiler

Het rapportcijfer (gewogen gemiddelde) komt uit op een 7,5. Hieruit zien we dat respondenten overwegend positief zijn met wat suggesties voor verbetering

Kunt u aangeven hoe u het voorlopige ontwerp beoordeelt, door een rapportcijfer te geven?

Locatie 1 heeft met 27% van de reacties de voorkeur voor evenementen, een combinatie van de vier locaties is de daarop volgende meest gekozen optie.

Gemeentepeiler

Hoofdconclusies:

Groen en inrichting: 51% van de respondenten is erg enthousiast over de nieuwe inrichting. Er is maar 5% dat het 'niet mooi' vindt. Daarnaast wordt het groen door 90% als 'heel erg belangrijk' ervaren. De respondenten willen het groen vooral gebruiken om naar te kijken, rustig in de schaduw te zitten en langs te wandelen. Een kleinere groep zou er ook willen picknicken, sporten of spelen met kinderen.

Programmering: Vanuit de respondenten zijn de meningen verdeeld over de toegevoegde waarde van evenementen. Maar 13% van de respondenten vindt het 'heel erg belangrijk' en 52% vindt het 'een beetje belangrijk'. Het type evenementen dat plaats zou moeten vinden is vooral gericht op muziek, kunst en eten en drinken.

Speeltoestel: Op de vraag of de respondenten gebruik zouden maken van het nieuwe speeltoestel gaf in totaal 51% aan dit niet te willen doen of geen kinderen te hebben. 31% gaf aan 'misschien' er gebruik van te maken. 18% gaf aan er zeker gebruik van te maken.

Gemeentepeiler

Hoofdconclusies uit de open vragen:

Mensen die positief zijn geven dat aan door het gezellig, mooi, groen, sfeervol, OK, slijk te noemen. Of speels, licht en verzorgd. En goed voor het veiligheidsgevoel. Daarnaast waren er bij de positieve oordelen ook enkelen die aangaven nog wel wat te missen:

- Vergeet de bloemen niet! Niet alleen planten
- Waterpartij
- Groen hoog en op gevels
- Kindertoestellen
- Zorg voor goede fietsvoorzieningen

Aanbevelingen: zorg voor een brede 'look', zorg voor goede horeca, zorg dat het géén hangplek wordt, schenk aandacht aan mooie bestrating. Voor sommigen mag het nog wel groener.

Kritiek: het is nog steeds te stenig. De tekeningen zijn niet realistisch of nog te onduidelijk. Of men vreest dat er weinig zal gebeuren, of dat het onderhoud een probleem zal worden. Of men geeft aan het nog af te wachten.

**Straatgesprekken met gebruikers
van het Prins Alexanderplein**